

PRAVILNIK

O USLOVIMA, NAČINU I POSTUPKU UPRAVLJANJA OTPADNIM ULJIMA

("Sl. glasnik RS", br. 71/2010)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se uslovi, način i postupak upravljanja otpadnim uljima koja su neupotrebljiva za svrhu za koju su prvobitno bila namenjena.

Odredbe ovog pravilnika ne odnose se na upravljanje otpadnim uljima koja sadrže halogene, polihlorovane bifenile (PCB), polihlorovane terfenile (PCT) ili pentahlorofenole iznad 50 mg/kg ulja.

Član 2

Izrazi upotrebljeni u ovom pravilniku imaju sledeće značenje:

- 1) *otpadna ulja* jesu sva mineralna ili sintetička ulja ili maziva, koja su neupotrebljiva za svrhu za koju su prvobitno bila namenjena, kao što su hidraulična ulja, motorna, turbinska ulja ili druga maziva, brodska ulja, ulja ili tečnosti za izolaciju ili prenos toplote, ostala mineralna ili sintetička ulja, kao i uljni ostaci iz rezervoara, mešavine ulje-voda i emulzije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom (u daljem tekstu: Zakon);
- 2) *otpadno jestivo ulje* jeste svako ulje koje nastaje obavljanjem ugostiteljske i turističke delatnosti, u industriji, trgovini i drugim sličnim delatnostima u kojima se priprema više od 50 obroka dnevno, u skladu sa Zakonom;
- 3) *proizvođač ulja ili maziva* jeste pravno lice ili preduzetnik koji proizvodi mineralna ili sintetička ulja ili maziva i stavlja ih na tržište Republike Srbije;
- 4) *uvoznik ulja ili maziva* jeste pravno lice ili preduzetnik koji uvozi mineralna ili sintetička ulja ili maziva i stavlja ih na tržište Republike Srbije;
- 5) *proizvođač otpadnih ulja* jeste pravno lice ili preduzetnik čijom aktivnošću nastaju otpadna ulja;
- 6) *vlasnik otpadnih ulja* jeste fizičko ili pravno lice koje poseduje otpadna ulja nastala njegovom sopstvenom aktivnošću, kao i pravno ili fizičko lice čijom delatnošću stalno ili povremeno nastaju otpadna ulja;
- 7) *razvrstavanje otpadnih ulja* jeste postupak selektivnog prikupljanja i nemešanja međusobno različitih vrsta otpadnih ulja, odnosno nemešanja otpadnih ulja sa drugim tečnostima i zagađujućim materijama;
- 8) *sakupljač otpadnih ulja* jeste pravno lice ili preduzetnik koji ima dozvolu za sakupljanje izdatu od strane nadležnog organa i koji sakuplja, prema potrebi razvrstava i skladišti otpadna ulja;

9) *lice koje vrši transport otpadnih ulja* jeste pravno lice ili preduzetnik koji ima dozvolu za obavljanje navedene delatnosti, u skladu sa Zakonom;

10) *lice koje vrši skladištenje otpadnih ulja* jeste pravno lice ili preduzetnik koji ima dozvolu za obavljanje navedene delatnosti, u skladu sa Zakonom;

11) *lice koje vrši tretman otpadnih ulja* jeste pravno lice ili preduzetnik koji ima dozvolu za obavljanje navedene delatnosti, u skladu sa Zakonom;

12) *predtretman* jeste postupak otklanjanja fizičkih nečistoća i vode uz primenu najbolje dostupnih tehnika;

13) *ponovno iskorišćenje* obuhvata postupke kojima se dobijaju novi proizvodi procesima regeneracije i drugim procesima i/ili se omogućuje ponovna upotreba i/ili direktno sagorevanje u postrojenjima za insineraciju ili za dobijanje toplotne energije (u daljem tekstu: tretman otpadnih ulja);

14) *regeneracija otpadnih ulja* jeste postupak dobijanja baznog ulja rafinacijom otpadnog ulja uz primarno odstranjivanje nečistoća, proizvoda oksidacije i aditiva iz otpadnog ulja;

15) *sagorevanje otpadnih ulja* jeste korišćenje otpadnih ulja kao gorivo u proizvodnji toplotne energije u postrojenjima pod posebno definisanim uslovima u skladu sa posebnim propisom;

16) *odlaganje* jeste svaki postupak ili metoda odlaganja otpada (D operacija) u skladu sa Zakonom, a koji je odgovarajući ili se može koristiti za odlaganje otpadaka i ostataka nakon tretmana otpadnih ulja;

17) *trgovac* jeste fizičko ili pravno lice koje prodaje mineralna ili sintetička ulja ili maziva krajnjem korisniku.

Član 3

Upravljanje otpadnim uljima je skup mera koje obuhvataju sakupljanje, razvrstavanje, transport, skladištenje i tretman otpadnih ulja ili odlaganje otpadaka, odnosno ostataka posle tretmana.

Član 4

Upravljanje otpadnim uljima sprovodi se na način i po postupku koji neće predstavljati rizik od zagađenja voda, zemljišta ili vazduha, a koji se može izbeći, radi zaštite zdravlja ljudi i životne sredine.

Vrste otpadnih ulja koja su različita po poreklu i sastavu ne mogu se međusobno mešati.

Otpadna ulja se sakupljaju u posude koje su pogodne za njihovo bezbedno sakupljanje, odnosno transport i obeležene na propisan način.

Svako kretanje otpadnih ulja prati Dokument o kretanju opasnog otpada, u skladu sa posebnim propisom.

Član 5

Proizvođač i/ili uvoznik ulja ili maziva obaveštava u pisanoj formi trgovca o mestima sakupljanja otpadnih ulja na teritoriji Republike Srbije.

Trgovac koji prodaje mineralna ili sintetička ulja ili maziva obaveštava krajnjeg korisnika o mestima na kojima krajnji korisnik može da preda svoje otpadno ulje bez naknade.

Ako trgovac iz stava 2. ovog člana na prodajnom mestu preuzima otpadna ulja od krajnjeg korisnika, preuzeta otpadna ulja čuva u posebnom prostoru namenjenom za njihovo bezbedno čuvanje do predaje sakupljaču otpadnih ulja, na takav način da se ne ugrozi zdravlje ljudi i životna sredina.

Otpadna ulja iz stava 3. ovog člana trgovac preuzima u originalnoj ambalaži.

Lice koje obavlja delatnost zamene ili odstranjivanja otpadnih ulja (radionice za popravku mašina i opreme, automehaničarske radionice, servisi i dr.) čuva otpadna ulja u posudama na propisan način.

Trgovac koji preuzima otpadna ulja od krajnjeg korisnika i lice koje obavlja delatnost zamene ili odstranjivanja otpadnih ulja zaključuje ugovor sa sakupljačem otpadnih ulja.

Član 6

Proizvođač, odnosno vlasnik otpadnih ulja razvrstava, klasifikuje otpadna ulja nastala njegovom delatnošću na propisan način i čuva do predaje sakupljaču i/ili licu koje vrši transport otpadnih ulja, odnosno licu koje vrši skladištenje i/ili tretman otpadnih ulja.

Proizvođač, odnosno vlasnik otpadnih ulja vrši ispitivanje sadržaja vode i prisustva PCB u otpadnom ulju pre predaje sakupljaču i/ili licu koje vrši transport otpadnih ulja, odnosno licu koje vrši skladištenje i/ili tretman otpadnih ulja.

Proizvođač, odnosno vlasnik otpadnih ulja kod koga nastaje više od 500 litara otpadnih ulja godišnje obezbeđuje mesto za predaju otpadnih ulja, koje mora biti opremljeno tako da se pri predaji i preuzimanju otpadnih ulja ne ugrozi zdravlje ljudi i životna sredina.

Proizvođač, odnosno vlasnik otpadnih ulja iz stava 2. ovog člana predaje otpadna ulja sakupljaču i/ili licu koje vrši transport otpadnih ulja, odnosno licu koje vrši skladištenje i/ili tretman otpadnih ulja, sa kojim je prethodno zaključio ugovor.

Proizvođač, otpadnih ulja, kod koga nastaje manje od 500 litara otpadnih ulja godišnje, može otpadna ulja predati sakupljaču:

- 1) u skladištu sakupljača;
- 2) na mestu za predaju otpadnog ulja drugog vlasnika otpadnog ulja, koji ima ugovor sa sakupljačem otpadnih ulja.

Za sakupljanje otpadnih ulja koriste se odgovarajuće, nepropusne i zatvorene posude koje nose oznaku indeksnog broja otpadnog ulja u skladu sa Katalogom otpada.

Posude iz stava 6. ovog člana moraju da odgovaraju propisanom standardu.

Član 7

Vlasnik otpadnog jestivog ulja razvrstava otpadno jestivo ulje od drugog otpada i predaje sakupljaču, i/ili licu koje vrši transport otpadnih ulja, odnosno licu koje vrši skladištenje i/ili tretman otpadnih ulja.

Otpadno jestivo ulje sakuplja se radi prerade i dobijanja biogoriva.

Za sakupljanje otpadnih jestivih ulja koristiti se odgovarajuće, nepropusne i zatvorene posude koje nose oznaku indeksnog broja otpadnog ulja u skladu sa Katalogom otpada.

Vlasnik otpadnog jestivog ulja popunjava Dokument o kretanju otpada prilikom predaje otpadnih jestivih ulja, u skladu sa posebnim propisom.

Član 8

Sakupljač preuzima otpadna ulja od proizvođača i/ili vlasnika otpadnih ulja u ugovorenom roku.

Sakupljač otpadnih ulja mora da otpadna ulja preda licu koje vrši skladištenje i/ili tretman otpadnih ulja.

Sakupljač otpadnih ulja može izvršiti po potrebi proveru sadržaja vode i prisustva PCB na mestu preuzimanja ili u svom skladištu, u skladu sa Zakonom i drugim propisima.

Sakupljač otpadnih ulja odbija preuzimanje otpadnih ulja za koja se na osnovu ispitivanja utvrdi da sadrže više od 50 mg PCB/kg ulja.

Sakupljač otpadnih ulja obaveštava nadležnu inspekciju o odbijanju preuzimanja otpadnih ulja iz stava 4. ovog člana i prilaže podatke o proizvođaču, odnosno vlasniku otpadnih ulja.

Član 9

Transport otpadnih ulja obavlja se u skladu sa posebnim propisima koji uređuju transport opasnog otpada i dozvolom izdatom od strane nadležnog organa, u skladu sa Zakonom.

Transport otpadnih jestivih ulja obavlja se u skladu sa dozvolom izdatom od strane nadležnog organa, u skladu sa Zakonom.

U skladištu otpadnih ulja, odnosno otpadnih jestivih ulja ne može se vršiti predtretman i tretman otpadnih ulja.

Skladištenje otpadnih ulja vrši se u skladištu koje ima naročito:

- 1) tankvane sa sekundarnom zaštitom od iscurivanja;
- 2) stabilnu podlogu otpornu na agresivne materije i nepropusnu za ulje i vodu sa opremom za sakupljanje prosutih tečnosti i sredstvima za odmašćivanje;
- 3) sistem za potpuni kontrolisani prihvata zauljene atmosferske vode sa svih površina, njihov predtretman u separatoru masti i ulja pre upuštanja u recipijent i redovno pražnjenje i održavanje separatora;
- 4) sistem za zaštitu od požara, u skladu s posebnim propisima.

Član 10

Sakupljač otpadnih ulja i/ili lice koje vrši transport otpadnih ulja, lice koje vrši skladištenje otpadnih ulja i lice koje vrši tretman otpadnih ulja preuzima otpadna ulja od proizvođača, odnosno vlasnika otpadnih ulja.

Prilikom predaje otpadnih ulja, vlasnik iz stava 1. ovog člana ne plaća naknadu sakupljaču otpadnih ulja i/ili licu koje vrši transport otpadnih ulja, licu koje vrši skladištenje otpadnih ulja i licu koje vrši tretman otpadnih ulja.

Član 11

Tretman otpadnih ulja, odnosno otpadnih jestivih ulja vrši se u postrojenju za tretman na način i po postupku kojim se obezbeđuje zaštita zdravlja ljudi i životne sredine, u skladu sa Zakonom i posebnim propisima.

Postrojenje za tretman otpadnih ulja, odnosno otpadnih jestivih ulja mora da ima naročito:

- 1) nepropusnu podlogu sa opremom za sakupljanje prosutih tečnosti, separatorom ulja i masti i sredstvima za odmašćivanje na mestu gde se vrši istakanje;
- 2) uređeno skladište za sakupljena otpadna ulja koje omogućava obavljanje delatnosti tretmana bez zastoja, kao i skladište za opasan i neopasan otpad koji nastaje tretmanom otpadnih ulja, u skladu sa Zakonom;
- 3) odgovarajuće rezervoare za odvojeno čuvanje otpadnih ulja sa sekundarnom zaštitom od iscurivanja;
- 4) sistem za zaštitu od požara, u skladu sa posebnim propisima.

Član 12

Regeneracija otpadnih ulja koja sadrže PCB ili PCT može se dozvoliti ukoliko primenjeni postupci regeneracije omogućuju da se PCB i PCT uništi ili smanji tako da ulja dobijena regeneracijom ne sadrže PCB/PCT više od 5 mg/kg ulja.

Postupci tretmana otpadnih ulja radi ponovne upotrebe i regeneracije imaju prednost u odnosu na korišćenje u energetske svrhe ili druge odgovarajuće postupke tretmana.

Ako otpadna ulja ne mogu da se ponovno iskoriste, ponovno upotrebe ili upotrebe kao gorivo, tretiraju se kao opasan otpad i sa istim se postupa u skladu sa Zakonom i drugim propisima.

Član 13

Termički tretman otpadnih ulja vrši se u energetskim i industrijskim postrojenjima.

Otpadna ulja koja sadrže najviše 15% vode u ukupnoj mešavini ulja i vode, najviše 10 mg PCB/kg ulja, imaju tačku paljenja iznad 55°C i toplotnu moć koja je veća od 30 MJ/kg, mogu se su-spaljivati i koristiti kao gorivo u energetskim i industrijskim postrojenjima.

Termički tretman otpadnih ulja, odnosno korišćenje otpadnih ulja u energetske svrhe se obavlja na način i po postupku tako da se poštuju granične vrednosti emisija u vazduh, u skladu sa posebnim propisom.

Ako se u industrijskom postrojenju obavlja su-spaljivanje otpadnih ulja koja nemaju karakteristike iz stava 2. ovog člana, primenjuju se posebni uslovi u skladu sa propisima koji uređuju spaljivanje opasnog otpada.

Član 14

Pepeo, mulj i drugi otpaci, odnosno ostaci koji nastaju u postupku tretmana otpadnih ulja smatraju se opasnim otpadom i sa istima se postupa u skladu sa Zakonom i propisima kojima se uređuje upravljanje opasnim otpadom.

Član 15

Dnevna evidencija o nastalim količinama, poreklu i predaji otpadnih ulja sakupljaču otpadnih ulja, licu koje vrši skladištenje otpadnih ulja i licu koje vrši tretman otpadnih ulja vodi se za količine otpadnih ulja koje na godišnjem nivou iznose više od 500 litara otpadnih ulja.

Dnevna evidencija vodi se o sakupljenim, uskladištenim i tretiranim količinama otpadnih ulja.

Član 16

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".